

SANAYİ DEVLERİ GELİR VE KÂR REKORU KIRDI

YOK BÖYLE BİR YIL

ISO 500'deki kuruluşların üretimden satışları 2017'de reel olarak %19 oranında artış göstererek son 13 yılın rekorunu kırdı. ISO 500'deki şirketler toplamda '653 milyar liralık' ciroya ulaşırken, kârlarını ise yüzde 41 artırarak '53 milyar liraya' taşıdı

KÂRLILIKTA İLK 5

Sıra	Şirket	Yılı net kârı (Milyon TL)
1.	Tüpraş	4.378
2.	Ereğli Demir Çelik	3.615
3.	İskenderun Demir Ç.	3.372
4.	Eti Maden	1.800
5.	Petkim	1.679

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan "500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu 51,1 milyar TL'lik üretimden satış tutarıyla yine TÜPRAŞ oldu. Ford Otomotiv 22,7 milyar TL'lik üretimden satışta ikinci olarak, üçüncü ise 2016 yılına göre üç basamak yükselen ve 17,8 milyar TL üretimden satış elde eden Toyota Otomotiv oldu.

69 ŞİRKET BORSADA

İlk 500 içinde Borsa İstanbul'da işlem gören 69 şirket yer aldı. İlk 10 sırasındaki şirketlere bakıldığında halka açık 6 şirket var. Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin toplam üretimden satışları 200 milyar lira

İHRACATTA İLK 5

Sıra	Şirket	İhracat (Milyon TL)
1.	Ford	4.796
2.	Toyota	4.593
3.	Tofaş	3.269
4.	Oyak - Renault	3.182
5.	Tüpraş	2.785

500 FİRMADA 422'Sİ KÂRDA

Yıl	Kâr eden firma	Zarar eden firma
2013	371	129
2014	417	83
2015	400	100
2016	392	108
2017	422	78

46 yeni firma ilk kez listede

ISO Başkanı Bahçivan, ISO 500'ün bu yıl 46 tane yeni firmasını aldığı, bu 46 firmadan 25'nin geçen yılki ISO listesi 500 den gelenler olduğunu ve 21 firmasının ise ikinci 500'de olmayıp direkt ISO 500'e girerler olduğunu açıkladı. Bahçivan, "İnşaat sektörünün büyümesiyle birlikte Türkiye'de yeni yatırım döneminin başlaması ancak ve ancak güçlü, stratejik ve mali kaynaklardan, mali sermayeden beslenen bir kalkınma bankası modeli ile olabilir" dedi. Bahçivan KDV'ye ilişkin olarak da, "HABİS daha anlamlı çözümlerimiz bir son dakika gelişmesiyle KDV maddesi torba yasadan çıkarıldı ve Türk sanayisi adına yanlış bir adım atıldı. KDV sanayinin üzerinde baskıyı ve geri dönüşü olmayan bir yük olmuştur. Umuyla ki bu konu önümüzdeki aylarda tekrar gündeme gelip çözüme kavuşur" diye konuştu.

İSO 500'ün ihracatı da ülkenin toplam ihracatı artışını geçerek yüzde 17 büyümeye ile 64,5 milyar dolara yükseldi. İSO 500, 2017'de Türkiye ihracatının yüzde 41,1'ini ve sanayi ihracatının da yüzde 42,8'ini gerçekleştirdi. Ağırlıklı olarak otomotiv ve demir çelik şirketlerinin yer aldığı İSO 500'de ilk 10 şirketin toplam üretimden satışları 2016'dan 2017'ye yüzde 26,7'ye yükseldi.

Faiz ve kur etkiledi

Sanayiye esas faaliyet kârının yarısını finansman gideri olarak ödedi. Borçlanma özyanamlarının payı gerilerken, kısa vadeli borçların payı arttı. İSO 500'ün faaliyet kârı oranı sınırlı bir iyileşme ile yüzde 9,6 olurken, toplam faaliyet kâr büyüklüğü 70,6 milyar TL'ye ulaştı. Kârlılıkla temel belirleyici olmayan sürdürülen finansman giderleri yüzde 21,3 artışla 29,9 milyar TL'den 35,2 milyar TL'ye çıktı. Finansman giderlerinin net satışlara oranı yüzde 52'den yüzde 4,8'e geriledi ve sanayiye esas faaliyetinden kazandığını yansıtan finansman gideri olarak ödedi. Sanayinin mevcut mali yapısında faiz ve kur dalgalanmaları kârlılığa ve sermaye birikimine negatif etkiledi. Sanayiciler 2017'de 70 milyar TL'lik faaliyet kârının yüzde 49,8'ini, yani 35 milyar TL'ni finansman giderlerine ayırmak zorunda kaldı.

Borçlanma ile özyanamların dağılımını yansıtan kaynak yapısında, özyanamları aleyhine bozulma eğilimi oldu. İSO

500'de toplam borçların payı 2017'de 1 puan daha artarak yüzde 62,9'a yükseldi. Özyanamların payı yüzde 37,1'e geriledi. Mali borçlarda artış geçen yıla göre biraz daha yavaşladı da reel olarak büyüme eğilimini sürdürdü ve yüzde 17,1 artışla 243 milyar TL oldu. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 37,8'den yüzde 41,9'a yükseldi. Kısa vadeli mali borç oranının dünya ortalaması yüzde 25'er civarında iken, bu tablo sanayi sektörünün finansman yapısını da yansıttığını gösterdi.

KDV sorunu

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, sanayinin üzerinde devreden KDV yükü olduğunu ve bunun bir önceki yıla göre yüzde 20 gibi ciddi bir oranda artarak 7,2 milyar TL'ye çıktığını söyledi. Bahçivan, "Finansmanda sıkıntılı olan ve finansal kaynaklara yüksek maliyetlerle ulaşabilen sanayiye, önemli bir miktarı sınırlı faiz ile devlete borye vermiş oldu. İSO 500'ün duran varlıklarının 2017'de yüzde 41,5'e geriledi. 2017'de yatırım koşullarında görülen iyileşmeye ve önemli yatırımların gerçekleştirilmesine rağmen duran varlıklar yeterli büyümeyi gösteremedi. Kâr eden kuruluş sayısı 392'den 422'ye, amortisman, vergi öncesi kâr ve zarar eden firma sayısı ise 488'e çıktı ve 5 yılın zirvesini gördü."

Büyümeye KGF katkısı

ISO Başkanı Bahçivan, sanayiye uygun finansman koşullarına desteklenildiğinde ekonominin çok daha güçlü bir büyüme imkanı içine gireceğini söyledi. Bahçivan, "ISO olarak öncülük ettiğimiz yeni bir kalkınma Bankacılığı ve KGF gibi yapsal konular gündem almıştı. Ancak finansal açıdan rahatlayacak olan sanayiletmizle nitelikli büyümeyi görmeye devam edeceğiz" dedi.

MİLANGAZ 31. SİRADA

Demirören Grubu şirketlerinden Milangaz LPG Dağıtım, İstanbul Sanayi Odası'nın geleneksel olarak yayımladığı ISO 500 listesinde 1 basamak yükselerek, 32. sıradan 2017'de 31. sıraya çıktı. Milangaz şirketinin 2017 yılında üretimden elde ettiği satışların toplamı 3 milyar 277 milyon lira olarak gerçekleşti. Kuruluşu 1997'ye dayanan grup önünde gelen şirket Milangaz Türkiye'nin ilk LPG tedarikçisi unvanına sahip. Şirket, sürekli büyüme stratejisi doğrultusunda yeni yatırımlara imza atıyor.

YABANCI AZALYOR 'İHRACATI' ARTIYOR

ISO 500'de yabancı sermayeli kuruluşların sayısı 8 adet azalarak 115'e indi. Yabancı sermayeli şirket sayısındaki azalmaya karşın, bu firmaların ihracat ağırlığı yükseldi. T15 firma, ISO 500'ün toplam ihracatının yüzde 48,4'ünü gerçekleştiren, üretimden satışların da yüzde 32'sini oluşturdu. İSO 500'ün sağladığı ihracatın yüzde 17 oranında arttı. Ödenen mali ve ücretlerdeki artış yüzde 14,1 olarak gerçekleşti. Enflasyon ile karşılaştırıldığında mali ve ücretlerin reel olarak arttığı görüldü.

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKET SAYISI

Yıl	Şirket Sayısı
2007	140
2008	140
2009	133
2010	148
2011	149
2012	137
2013	137
2014	136
2015	125
2016	123
2017	115

'MERKEZ BANKAMIZI GÖZÜMÜZ GİBİ KORUYALIM'

Erdal Bahçivan, döviz kurundaki artışın neden olduğu TL'deki değer kaybına ilişkin soruyu şöyle yanıtladı: "Finansal istikrarı gölge düşürdüm. Türkiye artık eski Türkiye değil. Yeterli kadar tasarruf gücümüz olmadı. Sürece aşırı finansal türbülanslardan korunamayız. Önümüzdeki dönemde finans piyasası, kur artışı ve faiz artışları Türkiye'de en çok darsı verecek sonuçlara ve sanayiye vuracaktır. O bakımdan kazanımları olan finansal istikrarı korumamızda Merkez Bankamızın başarısını sürdürülebilirliği konusunda katkı sağlamosun. Merkez Bankamızın gözümüzü gibi koruyalım. Yine aynı noktadayız. Türkiye finansal istikrarını korumak ve sürdürmek zorunda. Merkez geç de olsa sealestirici olumlu uygulamalar başlattı. Bunları istisnalar bir şekilde devam etmesini bekliyoruz."

ISO 500'DE İLK 100

Sıra	Şirket	Net satışlar (Milyon TL)
1.	TÜPRAŞ	51.143
2.	Ford	22.669
3.	Toyota	17.830
4.	TOPRAŞ	15.911
5.	Oyak-Renault	15.673
6.	Arçelik	12.582
7.	İdemenir	10.623
8.	Ereğli Demir Çelik	9.920
9.	İçtaş Çelik	9.307
10.	Hyundai-Ascan	8.361
11.	Ayazır	6.768
12.	Mercedes-Benz	6.486
13.	PEKOL	6.473
14.	Çöğür-İnçü Metalurji	6.314
15.	Vestel Elektronik	6.295
16.	İstanbul Akdeniz Raf.	6.159
17.	BSH Ev Aletleri	5.749
18.	ELİAŞ	5.202
19.	Tosçelik	5.003
20.	Aseban	4.484
21.	Unilever	4.480
22.	Borsçelik	4.453
23.	Vestel Beyaz Eya	3.957
24.	KARDEHİR	3.942
25.	Türkiye Şeker Fab.	3.874
26.	Sarkısyan	3.846
27.	Bosch Sanayi	3.836
28.	TUSAŞ	3.608
29.	Türk Traktör	3.488
30.	Er-Baker	3.402
31.	Milangaz	3.277
32.	Eti Maden	3.171
33.	Körman Çelik	3.079
34.	Eti Gaz	2.972
35.	Vitol Enerji	2.971
36.	Etem Enerji	2.956
37.	Philiz	2.935
38.	Assan Alüminyum	2.934
39.	AKSA Aletlik	2.812
40.	Kaştamonu Entegre	2.794
41.	Baştaş Metalurji	2.762
42.	Coca-Cola İçecek	2.748
43.	Konya Şeker	2.715
44.	İpragaz	2.688
45.	Enerjiçay Enerji	2.582
46.	MMK Metalurji	2.528
47.	İzmir Demir Çelik	2.526
48.	Nadir Metal Rafinerisi	2.487
49.	Hayat Kimya Sanayi	2.477
50.	Türkiye Kimler Gr.	2.363
51.	Yıldız Entegre	2.341
52.	Bamit	2.340
53.	Abaloğlu Yem	2.316
54.	SUTGAZ	2.272
55.	Dilar Demir Çelik	2.239
56.	BİREKA	2.088
57.	Tescan Çalıntarı	2.041
58.	TFAO	1.951
59.	Modern Karton	1.935
60.	Honda Türkiye	1.909
61.	Kağıtçı Demir Çelik	1.897
62.	Borusan	1.896
63.	Toros Tarm	1.881
64.	-	-
65.	Çayışletmeleri	1.794
66.	Yazıcı Demir Çelik	1.773
67.	Serpiçli Gıda	1.773
68.	Gram Altın Paz.	1.749
69.	Eti ve Süt Kurumu	1.719
70.	Erdemir Çelik Servis	1.695
71.	İçtaş Elektronik	1.671
72.	ASAŞ Alüminyum	1.670
73.	Netem	1.669
74.	Yeniçay Demir Çelik	1.663
75.	ROKETSAN	1.661
76.	Sanki Tıbbi	1.659
77.	Soda Sanayi	1.646
78.	Sasa Polimerler	1.630
79.	BİAC Otomotiv	1.612
80.	Koc Metalurji	1.610
81.	C.P. Standart Gıda	1.583
82.	HES	1.575
83.	Bosch Termoteknik	1.552
84.	MAN	1.538
85.	Gülşan Sementik	1.513
86.	Ekinçiler	1.498
87.	Otkar	1.482
88.	Goodyear	1.458
89.	Akçansa	1.439
90.	Tatmetal	1.422
91.	Limak Cimento	1.396
92.	JTI	1.380
93.	-	-
94.	Atolül Çanlar	1.370
95.	İstikbal	1.337
96.	Kökcan	1.329
97.	Epiçelik	1.283
98.	Trakya Çam	1.278
99.	Kayseri Şeker	1.277
100.	Çinca	1.270